

Mr.Drs. H. (Harrie) Langman

'Scheepsbouwer' en hoogleraar, die in 1971 voor de VVD toetrad tot het [kabinet-Biesheuvel](#) . Werd toen pas lid van die partij en was een 'vreemdeling' in Den Haag. Had wel in 1969 samen met [Biesheuvel](#) geadviseerd over de toekomst van scheepswerf Verolme. Deed zich snel gelden als een bekwame bewindsman, die met name impulsen gaf aan het regionaal-economische beleid. Tijdens zijn ministerschap ging Nederland deelnemen aan het omstreden Kalkarproject. Was na zijn aftreden vele jaren een bankier, die tientallen commissariaten in het bedrijfsleven vervulde. Tevens lange tijd voorzitter van het curatorium van de Teldersstichting.

VVD

in de periode 1971-1973: minister

Voornaam (roepnaam)

Hartgert (Harrie)

Personalia

geboorteplaats en -datum

Akkrum (gem. Utingeradeel, Frl.), 23 februari 1931

overlijdensplaats en -datum

Drachten (gem. Smallingerland), 1 augustus 2016

levensbeschouwing

Gereformeerd

Partij/stroming

partij(en)

VVD (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie), vanaf juli 1971

partij waarop werd gestemd

ARP, 28 april 1971 (stemde op Biesheuvel, had daarvoor niet op de ARP gestemd)

Hoofdfuncties/beroepen

- directiesecretaris grootwinkelbedrijf "Simon de Wit", van januari 1951 tot juli 1953
- diverse leidinggevende functies bij scheepswerf, N.V. Koninklijke Maatschappij "De Schelde", vanaf 1955
- secretaris Raad van Bestuur, scheepswerf N.V. Koninklijke Maatschappij "De Schelde", tot maart 1965
- vicevoorzitter Raad van Bestuur, scheepswerf N.V. Koninklijke Maatschappij "De Schelde", van maart 1965 tot 1 december 1967
- buitengewoon hoogleraar bedrijfshuishoudkunde, Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam, van 1 september 1964 tot 1 januari 1970
- directeur Stichting Nederlandse Scheepsbouwindustrie, van 1 december 1967 tot 6 juli 1971

- hoogleraar bedrijfskunde, Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam, van 1 januari 1970 tot 6 juli 1971 (in het bijzonder de omgevingsproblematiek)
- minister van Economische Zaken, van 6 juli 1971 tot 11 mei 1973
- lid Raad van Bestuur N.V. ABN (Algemene Bank Nederland), van juni 1973 tot 1 maart 1991

Partijpolitieke functies

- voorzitter curatorium Prof.Mr. B.M. Teldersstichting, van november 1976 tot januari 2006

Nevenfuncties

- lid Commissie Nederlandse Scheepsbouw, 1965
- directeur Stichting Maritieme Research, van oktober 1969 tot juli 1971
- lid Centrale Plancommissie, omstreeks 1970
- decaan Interuniversitaire interfaculteit der bedrijfskunde, van 1 januari 1970 tot juli 1971
- lid Raad van Commissarissen uitgeverconcern N.V. "Wolters", van 1974 tot 1988
- lid Raad van Commissarissen N.V. Holland Amerika Lijn, van 1974 tot 1984
- lid Raad van Commissarissen Oranje-Nassau Groep B.V., van 1975 tot 2003
- voorzitter dagelijks Bestuur ELES (Europese Liga voor Economische Samenwerking), afdeling Nederland, van 1976 tot 1991
- lid Adviescommissie Voortgang Industriebeleid (commissie-Wagner II), van 18 januari 1982 tot 1983
- voorzitter Raad van Commissarissen N.V. Koninklijke Nederlandse Vliegtuigfabriek "Fokker", tot 1 juni 1988
- lid Raad van Commissarissen N.V. Koninklijke Nederlandse Vliegtuigfabriek "Fokker", omstreeks 1981
- lid commissie advies inzake de aanwijzing van een kandidaat voor de lokatie van de (eventueel) in Nederland te houden Olympische Spelen in 1992, omstreeks 1984
- voorzitter Raad van Commissarissen N.V. Holland Amerika Lijn, van 1984 tot 2006
- plaatsvervangend voorzitter Raad van Commissarissen N.V. Wolters-Kluwer, van 1988 tot 1990
- lid Raad van Commissarissen N.V. Bayer Capital Corporation, omstreeks september 1989
- lid Raad van Commissarissen N.V. Hoechst Holland, omstreeks september 1989
- lid Raad van Commissarissen Melchior Holland Holding
- voorzitter Raad van Commissarissen N.V. Siemens Nederland
- lid Raad van Commissarissen Vede B.V., omstreeks september 1989 en nog in 1990
- lid Raad van Commissarissen Volkswagen International Finance N.V., omstreeks september 1989 en nog in 1990
- lid Raad van Commissarissen Volkswagen Overseas Finance
- lid Raad van Commissarissen N.V. Otrá (OGEM Trading) N.V., omstreeks september 1989 en nog in 1990
- lid algemeen bestuur Maritiem Research Instituut Nederland, omstreeks september 1989
- lid algemeen bestuur Nijenrode Universiteit voor Bedrijfskunde, omstreeks september 1989
- lid financiële controlecommissie AVRO, omstreeks september 1989
- voorzitter dagelijks bestuur Europese Liga voor Economische Samenwerking, afdeling Nederland, omstreeks september 1989
- lid Raad van Commissarissen Eerste Rotterdamsche Commerciële Compagnie B.V. te Roosendaal, omstreeks 1990
- lid Raad van Commissarissen N.V. IHC Caland te Schiedam, vanaf mei 1990
- lid Raad van Commissarissen N.V. Vendex International, vanaf juni 1991

- lid Raad van Commissarissen Getronics B.V., vanaf mei 1991
- voorzitter Raad van Commissarissen Neon (Electriciteits-produktiemaatschappij Oost- en Noord-Nederland), vanaf december 1993
- lid Raad van Commissarissen "Van Lanschot", van 1995 tot 1998
- voorzitter Commissie Noord-Nederland, van 4 juni 1997 tot 11 september 1997 (bracht het rapport "Ruimtelijk-Economisch Perspectief van Noord-Nederland" uit)
- voorzitter Raad van Commissarissen "Van Lanschot", van 1998 tot 2005
- lid bestuur ELES Nederland, van 2001 tot 2015
- lid Central Council ELEC Brussel, van 2006 tot 2016

Opleiding

lager-/basisonderwijs

- lagere school, tot 1942

voortgezet onderwijs

- gymnasium-a te Leeuwarden, vanaf 1942
- gymnasium-a, "Christelijk Lyceum" te Harderwijk, tot 1947

academische studie

- Nederlands recht, Vrije Universiteit te Amsterdam, van 1947 tot 2 november 1950 (cum laude)
- economie, Vrije Universiteit te Amsterdam, tot juli 1951

Activiteiten

als bewindspersoon (beleidsmatig)

- Bracht in 1972 samen met de ministers De Brauw, Stuyt en Boersma de Nota Kernenergie uit. In 2000 moet de helft van de behoefte aan energie worden bereikt via kernenergie. Kerncentrales zullen vrijwel hoofdzakelijk worden ingezet voor elektriciteitsproductie. Het bedrijfsleven moet bijdragen in de bouw van centrales. (11.761)
- Bracht in 1972 samen met de minister Udink de Nota over het Noorden des Lands uit. Het Noorden krijgt een grotere rol bij het ontlasten van de overvolle Randstad, onder andere door vestiging (spreiding) van rijksdiensten. Er komt geld (f 900 miljoen) voor de herstructurering van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkoloniën en er komt geld voor onder meer verbetering van de haven van Harlingen. (12.010)
- Bracht in 1972 samen met staatssecretaris Rietkerk de Nota herstructurering Zuid-Limburg uit. De mijnsluitingen zijn definitief. Van de 10.000 werkende in de mijnindustrie moeten er nog 2500 aan een andere baan worden geholpen. Het bestaande herstructureringsbeleid voor Zuid-Limburg wordt voortgezet. (12.016)
- Bracht in 1972 samen met minister Boertien een nota uit over de Nederlandse reactie op UNCTAD III. Nederland zal streven naar betere toegankelijkheid van grondstoffen uit de Derde Wereld op de Europese markt.
- Diende in 1972 samen met minister Udink en staatssecretaris Scholten het wetsvoorstel Wet selectieve investeringsregeling in. Dit voorstel werd in 1974 in het Staatsblad gebracht. (12.045)
- Was in 1973 verantwoordelijk voor het besluit om het Centraal Bureau voor de Statistiek deels naar Limburg over te plaatsen

als bewindspersoon (wetgeving)

-

Bracht in 1972 de Wet financiering ontwikkeling snelle kweekreactor (Stb. 246) tot stand. Het betreft de Nederlandse deelneming in de financiering van het Kalkarproject (met natrium gekoelde snelle Kweekreactor). (12.056)

Wetenswaardigheden

algemeen

- Stond aan de wieg van de de eerste interfaculteit in Nederland, een combinatie van economie (Rotterdam) en techniek (Delft)
- Premier Biesheuvel kende hem, omdat in 1969 door minister De Block aan hen beiden was gevraagd te adviseren over de toekomst van het scheepsbouwconcern Verolme
- Wees bij de formatie van 1971 twee keer een aanbod om minister van Economische Zaken te worden af, maar Geertsema haalde hem op 30 juni alsnog over

uit de privésfeer

- Voltooide als zestienjarige het gymnasium en was al op zijn negentiende cum laude afgestudeerd jurist
- Zijn vader was onderwijzer

anekdotes en citaten

- Was bij zijn aantreden als minister nog geen lid van de VVD en kende in die partij ook bijna niemand. Toen hij kwam kennismaken met de Tweede Kamerfractie van de VVD ontmoette hij op het Binnenhof H.J.L. Vonhoff. In het besef dat hij met een lid van de VVD-fractie te doen had, zei hij vriendelijk: "Goedemorgen meneer Wiegel, kunt u mij ook zeggen waar ik moet zijn"?
- Hij had een opmerkelijk geheugen voor de standplaats van gereformeerde dominees
- Tijdens de ministerraadsvergaderingen hield hij soms al lopend zijn betoog
- Net als zijn als 'links' bekendstaande collega Jaap Boersma vond hij DS'70-minister De Brauw een vreselijke dwarsligger

niet-aanvaarde politieke functies

- lid Eerste Kamer, maart 1976

woonplaats(en)/adres(sen)

- Ermelo, omstreeks 1950
- Vlissingen, omstreeks 1964
- Rotterdam (Kralingen)
- Waskemeer

ridderorden

- Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, 8 juni 1973
- Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau, 28 februari 1991

militaire dienst

- dienstplichtig soldaat, van 1953 tot 1955

Publicaties/bronnen

literatuur/documentatie

- Gijs Herderschee, "Vanuit coulissen invloedrijk in politiek en industrie", De Volkskrant, 8 augustus 2016
-

P.C.G. van Schie, "In Memoriam Harrie Langman (1931-2016), in: Liberaal Reveil, jaar 57, 3 (2016)

archivalia via site Nationaal Archief

[vindplaatsen en beschrijvingen](#) verzameld door het Nationaal Archief

Familie/gezin

huwelijk/samenlevingsvorm

gehuwd te Middelburg, 1 juni 1956 (echtgenote overleden in 2001)

echtgeno(o)t(e)/partner

A. Bouma, Aukje

2e echtgeno(o)t(e)/partner

B. Vos-van Waasbergen, (Bobs)

kinderen

2 zonen en 2 dochters

vader

R. Langman, Roelof

geboorteplaats en/of -datum

Harlingen, 16 mei 1902

moeder

F. Snijder, Femia

geboorteplaats en/of -datum

Leeuwarden, 6 november 1901

Op bovenstaande tekst en gegevens zijn [auteursrechten van PDC](#) van toepassing; overname, in welke vorm dan ook, is zonder expliciete goedkeuring niet toegestaan. Ook de afbeeldingen zijn niet rechtenvrij. De biografieën betreffen vooral de periode waarin iemand politiek en bestuurlijk actief is of was. PDC [ontvangt](#) graag gemotiveerde aanvullingen of correcties.
